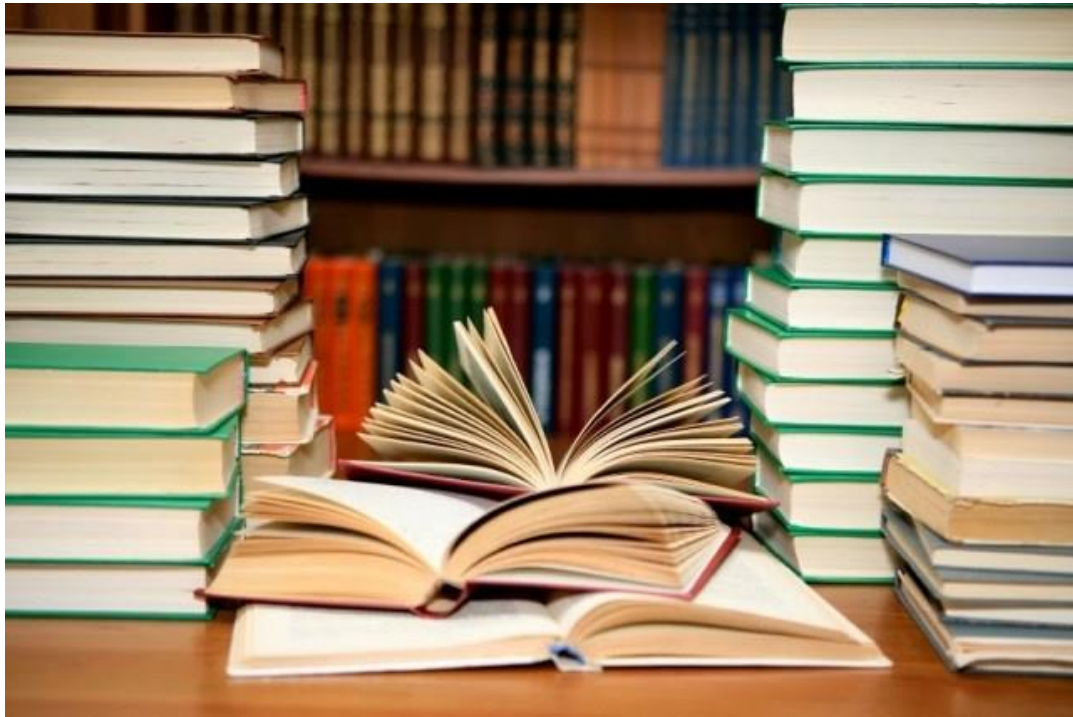

رمان‌هایی برای دوران قرنطینه خانگی / از «عادت می‌کنیم» زویا پیرزاد تا «فال خون» داوود غفارزادگان

در سری دوم رمان‌های پیشنهادی برای مطالعه در دوران قرنطینه خانگی ۱۰ کتاب از ۱۰ نویسنده ایرانی از نسلی که نویسندگی را بعد از انقلاب اسلامی آغاز کردند، معرفی کرده‌ایم .

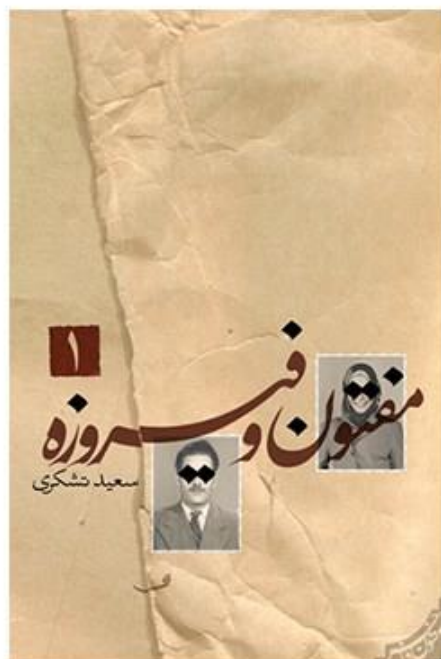
به گزارش خبرنگار حوزه ادبیات و کتاب گروه فرهنگ و هنر خبرگزاری آن‌ا، اخبار مربوط به ویروس کرونا این روزها از همه طرف جامعه را دربر گرفته و از همان اولین روزهای اعلام رسمی ورود ویروس کرونا به ایران و گسترش این بیماری به استان‌های مختلف بر میزان استرس و اضطراب ناشی از گرفتار شدن به این ویروس افزایش پیدا کرد. سرعت انتشار این استرس و اضطراب که به گفته کارشناسان سیستم ایمنی بدن را کاهش داده و همچنین باعث ایجاد ناامیدی و افسردگی نیز می‌شود از سرعت انتشار ویروس کرونا بیشتر بوده و تعداد افراد مبتلا به استرس و نگرانی خیلی بیشتر شده است.

بدون شک مطالعه کتاب‌های مفید و امیدبخش می‌تواند در این شرایط راهکار خوبی برای دورشدن افراد از وسواس‌های فکری و افکار منفی باشد. مطالعه کتاب هر چند اندک هم باشد، می‌تواند تاثیر مثبتی در نگرش و باور افراد ایجاد کند و با ترویج مثبت‌اندیشی، آرامش روانی را در جامعه تقویت کند.

قرنطینه خانگی این روزها فرصتی است تا برخی آثار و کتاب‌های خوب را بخوانیم. خبرگزاری آنا چند روز پیش گزارشی مربوط به ۱۰ نویسنده ۱۰ رمان منتشر کرد) این مطلب را اینجا بخوانید (اما بسیاری از نویسندگان مطرح و آثار قابل اعتنای آنها که می‌تواند برای این روزها مورد مطالعه قرار بگیرد جاماندند. در این مطلب به معرفی ۱۰ رمان از ۱۰ نویسنده ایرانی دیگر پرداخته‌ایم که عمده آنها مربوط به یک نسل هستند.

۱- «مفتون و فیروزه» اثر سعید تشکری

کتاب «مفتون و فیروزه» نوشته سعید تشکری یکی از شاهکارهای ادبیات داستانی انقلاب اسلامی در سی سال اخیر است؛ شاهکاری که هم در مضمون و شیوه روایت و قصه پردازی و هم در محتوا به ساختار و شیوه‌ای نوین دست پیدا کرده است و بدون شک مخاطب خود را شگفت زده خواهد کرد.

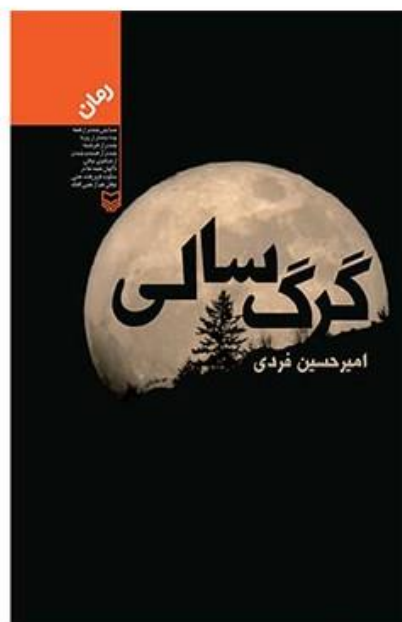
تعبیر نویسنده درباره این رمان دو جلدی این است که می‌توان «مفتون و فیروزه» را تاریخ خصوصی ملت ایران در قالب داستان و رمان پنداشت و جدای از آن می‌شود به سادگی و با اطمینان خاطر عنوان داشت که این رمان و آنچه به عنوان سیر داستانی در آن یاد می‌شود چیزی بیشتر از تاریخ خصوصی و شناسایی پرده‌ای مغفول و ناشناخته از تاریخ انقلاب است که برای نخستین بار از زاویه دید فعالان فرهنگی و نه سیاسی روایت می‌شود.

این نویسنده و کارگردان تئاتر و سینما علاوه بر «مفتون و فیروزه» رمان‌های دیگری مانند، «ولادت»، «پاریس پاریس»، «بار باران»، «هندوی شیدا»، «اوسنه‌ی گور شاد» و ... را نیز در کارنامه نویسنده‌گی خود دارد.

۲ - «گرگ سالی» اثر امیرحسین فردی

بسیاری از اهل ادبیات مرحوم امیرحسین فردی را با مجله کیهان بچه‌ها و پایهریزی جایزه ادبی شهید حبیب غنی‌پور می‌شناسند. برجسته‌ترین رمان این نویسنده هم «اسماعیل» است؛ اما رمان «گرگ سالی» آخرین اثر منتشر شده توسط مرحوم فردی اثری

خواندنی است. این اثر ادامه رمان موفق «اسماعیل» است با این تفاوت که داستان این رمان بر خلاف اسماعیل، در دامنه‌های سبلان روی می‌دهد.

در این رمان برای شخصیت انقلابی داستان که اسماعیل نام دارد شرایطی به‌وجود می‌آید که ناگزیر می‌شود برای امنیت بیشتر پایتخت را ترک کند و به روستایی در دامنه سبلان، نزد مادر بزرگش برود که با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود.

او در سبلان می‌شنود که آمریکایی‌ها که در آن زمان کشت و صنعت مغان را در دست داشتند، می‌خواهند به اصلاح نژاد گرگ‌های دامنه سبلان اقدام کنند و این مسئله منجر به ایجاد گرگ‌هایی آدمخوار شده است که مردم منطقه را به شدت آزار می‌دهند.

۳- «عادت می‌کنیم» اثر زویا پیرزاد

زویا پیرزاد را با رمان «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم» می‌شناسند. «عادت می‌کنیم» دیگر رمان این نویسنده است که یکی از پرفروش‌ترین رمان‌های ایران محسوب می‌شود.

زنان در بسیاری از آثار پیرزاد نقش پررنگی دارند و زندگی و مسائل زنان دغدغه این نویسنده است. رمان «عادت می‌کنیم» برشی از زندگی سه زن ایرانی، دختر و مادر و مادر بزرگ در تهران دهه‌ی ۸۰ شمسی است. دختر درگیر مسائل و خواسته‌های نسل خود است، مادر بزرگ هنوز غرق در گذشته‌ای است که کمابیش ساخته و پرداخته‌ی ذهن راوی قصه آرزوست.

مهمترین ویژگی داستانی که پیرزاد روایت می‌کند، پرداخت مناسب شخصیت‌هایی است که هر روزه احتمالاً با آن‌ها سروکار داریم. توصیف جزئیات و دقیق شدن در رفتار و موقعیت‌ها و حتی مکان‌ها عاملی است که بیش از هر چیز در این داستان به چشم می‌خورد و شاید همین توصیفات دقیق از جزئیات حوادث و پدیده‌هاست که خواننده را درگیر خود می‌کند و صورتی ملموس به داستان می‌بخشد، به طوری که خواننده احساس می‌کند از نزدیک شاهد حوادث یک زندگی عادی است.

۴ - «انجمن مخفی» اثر احمد شاکری

رمان «انجمن مخفی» نوشته احمد شاکری است؛ نویسنده‌ای که در کنار نوشتن رمان به صورت جدی به نقد ادبی می‌پردازد و آثاری هم در این زمینه منتشر کرده است.

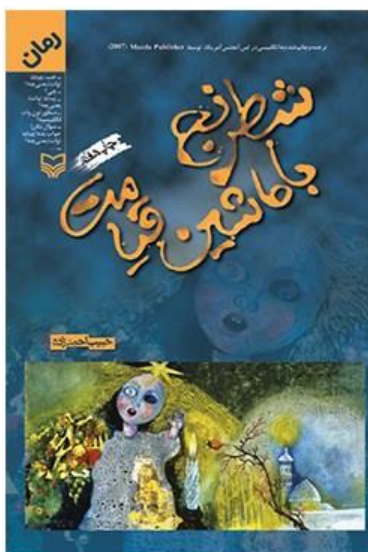
این رمان که جایزه قلم زرین در بخش داستان، جایزه کتاب سال در سال ۱۳۸۷ و رمان برگزیده کتاب سال در هشتمین جشنواره کتاب سال شهید حبیب غنی‌پور دریافت کرده است؛ دربرگیرنده وقایع و رخداد‌های عصر مشروطه است.

«انجمن مخفی» از سه داستان تشکیل شده که به صورت موازی روایت می‌شوند. نویسنده در این رمان علاوه بر داستان پردازی، به تاریخ، سیاست و مذهب پرداخته و حوادث مهمی چون جریان مشروطه، تحریم تنباکو و انجمن‌های مخفی را مورد توجه داشته است.

کتاب حاضر ماجرای نهضت مشروطه و ریخته شدن خون شیخ فضل الله نوری با رأی دادگاه رسمی، تقابل در اندیشه‌ی سیاسی - اسلامی ناب و التقاطی را در قالب بیان داستانی ترسیم نموده است.

۵- «شطرنج با ماشین قیامت» اثر حبیب احمدزاده

رمان «شطرنج با ماشین قیامت» نوشته حبیب احمدزاده در مورد جنگ ایران و عراق اولین بار در سال ۱۳۸۴ چاپ رسید.

حوادث این رمان در آبادان و مربوط به سه روز از محاصره این شهر توسط نیروهای عراقی است. در رمان سعی بر این شده که به گونه‌ای متفاوت و با نگاهی فلسفی به وقایع و رخداد‌های جنگ پرداخته شود. قهرمان این رمان دیده‌بان نوجوان ۱۷ ساله‌ای است که به ناچار به جای دوست مجروحش راننده ماشین حمل غذا می‌شود. او از این شغل ابا دارد و سعی دارد افراد کمتری از آن باخبر شوند. وی مأمور به انجام دیده‌بانی برای عملیاتی می‌شود که طی آن قرار است رادار عراقی موسوم به «سامبیلین» را گمراه کنند؛ راداری که آن را «ماشین قیامت‌ساز» می‌نامند. وی در طی این روزها در حین مأموریتش در شغل جدید با افراد مختلفی از جمله یک مهندس نیمه دیوانه آشنا می‌شود و این آشنایی تحولی بزرگ را در او ایجاد می‌کند.

این رمان در جایزه کتاب سال دفاع مقدس در سال ۱۳۸۵ تقدیر شده و برنده جایزه ادبی اصفهان در همان سال شد. همچنین نامزد کتاب سال انجمن نویسندگان و منتقدان مطبوعات کشور، جایزه قلم زرین و کتاب سال جمهوری اسلامی در سال ۱۳۸۵ شده است.

۶- «شاه بی‌شین» اثر محمدکاظم مزینانی

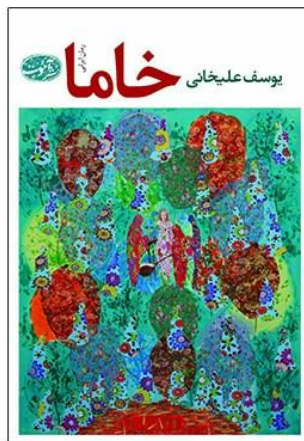
کتاب «شاه بی‌شین»، اثری نوشته‌ی محمدکاظم مزینانی، نویسنده برنده کتاب سال و جایزه جلال آل احمد است. این کتاب در جشنواره داستان انقلاب ایران مورد تقدیر قرار گرفته است.

این رمان در ۲۰ فصل نوشته شده و محوریت ماجراهای آن مربوط به زندگی شاه مخلوع ایران محمدرضا شاه پهلوی است که از زمان تولد تا مرگ او را روایت می‌کند. داستان از زمان عمل جراحی شاه در مصر شروع می‌شود و سپس با نگاهی به گذشته، از کودکی تا لحظه مرگ محمدرضا از زبان او روایت می‌شود. محمدکاظم مزینانی برای تنوع بخشیدن به اثر خود، این زندگی به ظاهر پر طمطراق، اما کسالت‌آور را از زاویه دیدهای مختلف روایت کرده تا فصل‌های مختلف رمان برای خواننده جذابیت لازم را داشته باشد. روایت رمان به شکل خطی نیست و بارها در طول روایت، شکست زمان در حوادث داستان اتفاق می‌افتد.

۷- «خاما» اثر یوسف علیخانی

سه مجموعه داستان «عروس بید»، «قدم‌بخیر مادر بزرگ من بود» و «از دهاکشان» از یوسف علیخانی منتشر شده است. رمان «خاما» دومین رمان این نویسنده بعد از «بیوه‌کشی» است که در سال ۱۳۹۶ منتشر شد.

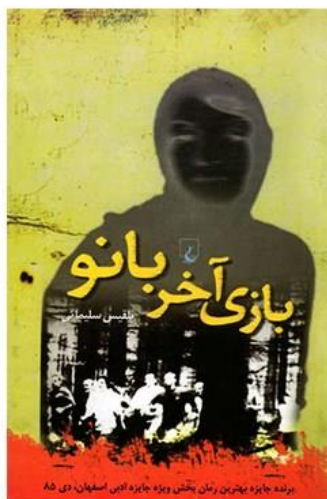

این رمان، داستان زندگی و عشق است از سویی و از سوی دیگر رنج و جنگ و تبعید است و آنگاه سرگشتگی و آوارگی و گم شدن آن عشق که امیدبخش بود.

رمان «خاما» ماجرای پسری است که درگیر عشق می‌شود و از طرفی هم شاهد کوچ کرده‌است که با حوادث و اتفاق‌های مختلفی دست به گریبان‌اند. این قصه از سیزده سالگی شخصیت اول شروع می‌شود و تا چند دهه بعد ادامه پیدا می‌کند.

۸- «بازی آخر بانو» اثر بلقیس سلیمانی

رمان «بازی آخر بانو» رمانی از بلقیس سلیمانی، نویسنده و منتقد ادبی معاصر ایرانی است. این رمان برنده جایزه ادبی مهرگان و بهترین رمان بخش ویژه جایزه ادبی اصفهان در سال ۱۳۸۵ شده است.

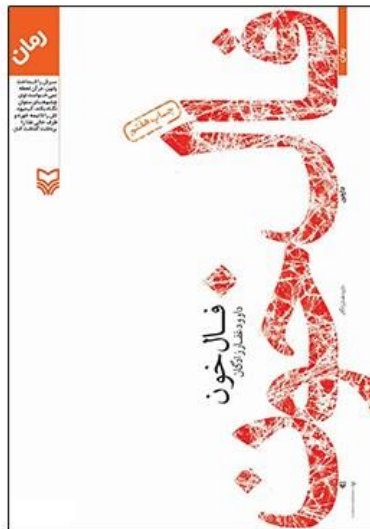

«بازی آخر بانو» روایت داستان زندگی پرمناح دختری روستایی به نام «گل بانو» است که قصد دارد وارد دانشگاه شود و سرنوشتی را که جامعه، روستا و مادر سرایدار مدرسه و مرده‌شوییش برای وی پیش‌بینی می‌کنند تغییر دهد. او در طی زندگی خود عاشق می‌شود، خاستگاران را رد می‌کند، تن به ازدواجی می‌دهد که منجر به طلاق می‌شود و کودکش توسط شوهر سابق ربوده می‌شود، و تجربه‌های گوناگونی را پشت سر می‌گذارد.

رمان «بازی آخر بانو» کتابی از یک سه‌گانه در زمینه‌های عشق و روایت و قدرت است که داستان آنها در زمان رویدادهای سیاسی و اجتماعی دهه ۶۰ ایران قرار دارد و نقش اصلی و محوری آنها با زنان است. سلیمانی در این مجموعه رمان‌ها انسان را در موقعیت‌های مختلف و خطیر مانند انسان در موقعیت انتخاب، انسان در موقعیت آزاد، انسان در موقعیت مرگ، یا در موقعیت قتل قرار داده و عکس‌العمل او را بررسی می‌کند.

۹- «فال خون» اثر داوود غفارزادگان

هر چند داوود غفارزادگان یکی از مؤثرترین نویسندگان معاصر در عرصه ادبیات کودک و نوجوان است، اما آثار قابل توجهی برای بزرگسالان نیز منتشر کرده است. شهرت او در حوزه داستان هم به داستان‌های کوتاهش مربوط بوده و در این بخش آثار شایسته‌ای خلق کرده است.

غفارزادگان از جمله نویسندگانی است که علاوه بر سال‌ها نوشتن و فعالیت ادبی آنچنان که شایسته است مورد توجه منتقدین و مخاطبان قرار نگرفته است.

کتاب «فال خون» یکی از رمان‌های این نویسنده است که داستانی با موضوع جنگ ایران و عراق دارد با این تفاوت که این بار داستان از زبان یک سرباز عراقی روایت می‌شود که همراه با ارشد خود، برای دیده‌بانی و شناسایی اجساد، به ارتفاعات غرب ایران به نام «هور» اعزام شده‌است.

«فال خون» روایت افراد تنها و منزوی دنیای مدرن است که در سردرگمی و یأس به سر می‌برند. شخصیت‌هایی که دیگر قهرمان نیستند بلکه تنها افراد منزوی، بی‌ثبات و متزلزلی هستند که با ترس و دلهره از مرگ زندگی می‌کنند. این رمان روایت زندگی چهارروزه سربازی است که مرگ و چگونه مردن دغدغه ذهنی‌اش شده است. سرباز مدام از خود می‌پرسد: «آیا من شبیه جسد ام خواهم بود؟»

۱۰ «حافظ هفت» اثر اکبر صحرایی

رمان «حافظ هفت» اثر اکبر صحرایی، رمانی درباره سفر ۹ روزه مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۷ به شیراز است. این رمان در ۹ فصل به شرح این سفر در قالب داستان می‌پردازد. «حافظ هفت» توانست نظر منتقدان را به سمت خود جلب کند و در پنجمین جایزه جلال آل احمد به عنوان اثری شایسته تقدیر تجلیل شد.

شخصیت‌های اصلی این رمان را پانوسیان و نویسنده‌ای از دوران جنگ به نام جعفر تشکیل داده‌اند. پانوسیان شخصیتی ارمنی و دوست جعفر است که به اصرار وی در نخستین روز حضور مقام معظم رهبری در شیراز به میان مردم می‌آید، اما بعد به دلیل اتفاقاتی که برای جعفر پیش می‌آید و او را راهی بیمارستان می‌کند مجبور می‌شود که تمام این ۹ روز را در شیراز بماند. او در بیمارستان با دفترچه خاطرات جعفر رو به رو می‌شود. یادآوری این خاطرات باعث برگشت به گذشته و سال‌های حضور رهبری در جبهه می‌شود.

منبع:

<http://ana.ir/i/477090>